

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 2063 - A

**DODATKOWE SPRAWOZDANIE
KOMISJI POLITYKI SPOŁECZNEJ I RODZINY**

**o rządowym projekcie ustawy o świadczeniach
rodzinnych (druk nr 1555).**

Sejm na 60. posiedzeniu w dniu 28 października 2003 r. - zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Sejmu - skierował projekt ustawy zawarty w druku nr 2063 do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny w celu rozpatrzenia wniosku i poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu.

Do prac nad projektem ustawy Prezydium Komisji Ustawodawczej wyznaczyło przedstawicieli Komisji.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny po rozpatrzeniu wniosku i poprawek na posiedzeniu w dniu 29 października 2003 r.

wnosi:

Wysoki Sejm raczy następujący wniosek i poprawki:

- odrzucić projekt ustawy;

- odrzucić

1) w art. 1 w ust. 2 skreślić pkt 2;

- odrzucić

2) w art. 3 w pkt 1 w lit. c skreślić tiret 8;

- przyjąć

3) w art. 3 pkt 15 nadać brzmienie:

„15) pełnoletniej osobie niepełnosprawnej - oznacza to osobę pełnoletnią, legitymującą się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, a także osobę, która ukończyła 75 lat”;

- **przyjąć**

4) w art. 5 ust. 1 i 2 nadać brzmienie:

„1. Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, o których mowa w art. 4 ust. 2, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 548,00 zł.

2. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 612,00 zł.”;

- **odrzuć**

5) w art. 5 w ust. 2 skreślić wyraz „niepełnosprawne”;

- **przyjąć**

6) w art. 5 skreślić ust. 5 i 6;

- **przyjąć**

7) w art. 5 w ust. 10 wyrazy „50% kwoty” zastąpić wyrazami „25% kwoty”;

- **odrzuć**

8) w art. 6 w ust. 1 w pkt 2 wyraz „21” zastąpić wyrazem „24”;

- **odrzuć**

Uwaga: w przypadku przyjęcia poprawki nr 8 należy w art. 6 w ust. 1 skreślić pkt 3.

9) w art. 6 ust. 2 nadać brzmienie:

„2. Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie 100 zł na każde uprawnione dziecko.”;

- **odrzuć**

10) w art. 6 ust. 2 nadać brzmienie:

„2. Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

1) 46,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;

2) 58,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 lat do ukończenia 18 roku życia;

3) 68,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.”;

- **odrzuć**

11) art. 8 nadać brzmienie:

„Art. 8. Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka;
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- 3) samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- 4) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- 5) rozpoczęcia roku szkolnego;
- 6) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.”;

- odrzucić

12) w art. 10 w ust. 5 skreślić pkt 2;

- odrzucić

13) w art. 10 skreślić ust. 6;

- odrzucić

14) w art. 12 ust. 3 nadać brzmienie:

„3. Dodatek przysługuje w wysokości 225 zł na dziecko”;

- odrzucić

15) w art. 12 ust. 3 nadać brzmienie:

„3. Dodatek przysługuje w wysokości 170 zł na dziecko”;

- odrzucić

16) w art. 12 w ust. 3 wyrazy „510,00 zł” zastąpić wyrazami „850,00 zł”;

- przyjąć

Uwaga: w przypadku przyjęcia poprawki nr 16 należy w art. 12 w ust. 4 wyrazy „750,00 zł” zastąpić wyrazami „1250,00 zł”.

17) skreślić art. 12;

- odrzucić

18) art. 15 nadać brzmienie:

„Art. 15. 1. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły lub na częściowe pokrycie wydatków związanych z codziennymi dojazdami do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły.

2. Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki, od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

3. Wysokość dodatku wynosi 80,00 zł miesięcznie na dziecko w przypadku wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła lub 40,00 zł w przypadku codziennych dojazdów do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły.”;

- odrzucić

19) art. 17 nadać brzmienie:

„Art. 17. 1. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

2. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 2. Przepisy art. 5 ust. 3-12 stosuje się odpowiednio.

3. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 420,00 zł miesięcznie.

4. Świadczenie pielęgnacyjne przysługujące za niepełne miesiące kalendarzowe wypłaca się w wysokości 1/30 świadczenia pielęgnacyjnego za każdy dzień. Należną kwotę świadczenia zaokrągla się do 10 groszy w górę.

5. Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego;
- 2) osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do renty socjalnej, emerytury lub renty;
- 3) dziecko wymagające opieki przebywa, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę co najmniej 5 dni w tygodniu;
- 4) osoba w rodzinie ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury na to dziecko.”;

- odrzucić

20) art. 18 nadać brzmienie:

„Art. 18. 1. Kwoty, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, oraz wysokość świadczeń rodzinnych podlegają weryfikacji co 2 lata z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Datę pierwszej weryfikacji ustala się na dzień 1 września 2006 r.

2. Próg wsparcia dochodowego rodzin bada i przedstawia Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania progu wsparcia dochodowego rodzin, w tym grupy wydatków i ich zakres, źródła danych, okres, z jakiego przyjmuje się wysokość cen towarów i usług, uwzględniając poziom wydatków gospodarstw domowych z II kwintyla dochodów.”;

- odrzucić

21) w art. 18 ust. 1 nadać brzmienie:

„1. Kwoty o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 oraz wysokość świadczeń rodzinnych podlegają weryfikacji co 2 lata, z uwzględnieniem wyników badań progu wsparcia dochodowego rodzin. Datę pierwszej weryfikacji ustala się na dzień 1 września 2005 r.”;

- odrzucić

22) w art. 23 w ust. 4 pkt 1 nadać brzmienie:

„1) zaświadczenia o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych każdego członka rodziny, wydane przez właściwy urząd skarbowy, zawierające informacje o:

- a) wysokości dochodu,
- b) wysokości składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu,
- c) wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne odliczonych od podatku,
- d) wysokości należnego podatku,”;

- przyjąć

23) w art. 34 skreślić pkt 1;

- odrzucić

24) skreślić art. 42;

- odrzucić

25) skreślić art. 47;

- odrzucić

26) w art. 51 skreślić pkt 2;

- odrzucić

27) skreślić art. 60;

- odrzucić

28) w art. 60 w ust. 1 po wyrazie „nabywa” dodać wyrazy „na swój wniosek”;

- przyjąć

29) skreślić art. 63-70;

- odrzucić

30) art. 71 nadać brzmienie:

„Art. 71. Traci moc ustawa z dnia 1 grudnia 1994 r. o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych (Dz.U. z 1998 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.)”;

- odrzucić

31) art. 72 nadać brzmienie:

„Art. 72. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 2004 r., z wyjątkiem art. 36 i 40, który wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2003 r.”;

- odrzucić

Uwaga: łącznie należy głosować poprawki zawarte w:

- pkt 1 i 13,

- pkt 11, 17, 23, 24, 26, 27, 29 i 30,

- pkt 21, 25 i 31.

Uwaga: w razie przyjęcia niektórych poprawek ulegnie zmianie numeracja ustawy.

Warszawa, dnia 29 października 2003 r.

Sprawozdawca

(-) Ewa Kopacz

Przewodnicząca Komisji

(-) Anna Bańkowska

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER
Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH- 3443 103/DPE/eb

Warszawa, 6.M. 2003 r.

Pani
Anna Bańkowska
Przewodnicząca Komisji
Polityki Społecznej i Rodziny
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia do dodatkowego sprawozdania Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o świadczeniach rodzinnych (druk nr 1555), z prawem Unii Europejskiej, wyrażona przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedstawionym dodatkowym sprawozdaniem Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o rządowym projekcie ustawy o świadczeniach rodzinnych (druk nr 2063-A), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Celem poprawki pierwszej, będącej przedmiotem przedstawionego dodatkowego sprawozdania, dotyczącej skreślenia pkt 2 w ust. 2 art. 1 rządowego projektu ustawy o świadczeniach rodzinnych (druk 1555), jest ograniczenie katalogu osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń rodzinnych, poprzez skreślenie z tego katalogu cudzoziemców posiadających obywatelstwo państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Należy zauważyć, iż przyjęcie powyższej poprawki będzie miało negatywny wpływ na ocenę zgodności rządowego projektu ustawy o świadczeniach rodzinnych, z prawem Unii Europejskiej.

Jak zostało podkreślone w opinii z dnia 15 października 2003 roku (pismo nr Min. DH-3445/03/DPE/eb), dotyczącej zgodności przedmiotowego projektu z *acquis*, zasady korzystania ze świadczeń z zakresu pomocy socjalnej muszą być sformułowane w ustawodawstwach poszczególnych państw członkowskich Wspólnoty w sposób zgodny z założeniami Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. W powyższym kontekście należy podkreślić, iż jedną z podstawowych reguł wspólnotowych, sformułowaną w Art. 6 Traktatu, jest zasada równego traktowania, zakazująca

jakiegokolwiek dyskryminacji opartej na przynależności państwowej wobec obywateli państw członkowskich Wspólnoty. W odniesieniu do osób zarobkujących, powyższa zasada doprecyzowana została regulacją Art. 39 ust. 2 Traktatu, stanowiącą o zniesieniu wszelkiej dyskryminacji opartej na przynależności państwowej wobec pracowników posiadających obywatelstwo państw członkowskich w zakresie zatrudnienia, wynagrodzenia i innych warunków pracy. Powyższe oznacza, iż osoba zamieszkująca na terytorium jednego z państw członkowskich i posiadająca obywatelstwo innego państwa członkowskiego, podlega obowiązkom i korzysta z uprawnień wynikających z ustawodawstwa każdego państwa członkowskiego na tych samych zasadach, co obywatele tego państwa.

Szczegółowe warunki realizacji ww. zasady uregulowane zostały w prawie wspólnotowym m.in. przepisami Rozporządzenia Rady 1408/71/EWG z dnia 14 czerwca 1971 roku o stosowaniu systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników, osób pracujących na własny rachunek oraz członków ich rodzin zmieniających miejsce pobytu w granicach Wspólnoty (Dz.Urz. WE Nr L 149, 05.07.71). Zgodnie z brzmieniem Art. 4 ust. 1h ww. rozporządzenia, jego przepisy stosuje się do wszystkich ustawodawstw państw członkowskich, odnoszących się do działań zabezpieczenia społecznego, które dotyczą świadczeń rodzinnych. W świetle sentencji orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16 lipca 1992 roku w sprawie *Rose Hughes przeciw Chief Adjudication Officer* (sprawa nr C-78/91), świadczenie, którego celem jest kompensata kosztów utrzymania rodziny i które jest przyznawane na wniosek wyłącznie na podstawie obiektywnych i prawnie zdefiniowanych kryteriów, bez uwzględniania okoliczności o charakterze indywidualnym lub osobistym, należy traktować jako świadczenie rodzinne w rozumieniu Art. 4 ust. 1h ww. rozporządzenia. Stanowisko powyższe potwierdzone zostało w wyroku z dnia 10 października 1996 roku w sprawie *Ingrid Hoever i Iris Zachow przeciw Land Nordrhein-Westfalen* (sprawa nr C-245/94 i C-312/94). W konsekwencji, powyższe świadczenia podlegają transferowi za granicę w przypadku zamieszkiwania przez zainteresowaną osobę poza terytorium państwa, którego ustawodawstwu podlega.

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 1 rządowego projektu ustawy o świadczeniach rodzinnych (druk nr 1555), wśród osób uprawnionych do otrzymywania świadczeń rodzinnych wymienia się obywateli polskich, obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej lub obywateli Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz obywateli innych państw, którym w Polsce nadano status uchodźcy lub którzy posiadają zezwolenia na osiedlenie się, pod warunkiem, że zamieszkują oni na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wraz z członkami swoich rodzin. Należy zatem stwierdzić, iż wyznaczony w powyższy sposób krąg podmiotów uprawnionych do korzystania ze świadczeń rodzinnych realizuje – poprzez wskazanie w projekcie *expressis verbis* obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej – wymóg równego traktowania obywateli polskich oraz pozostałych obywateli Wspólnoty.

Przyjęcie poprawki pierwszej, będącej przedmiotem dodatkowego sprawozdania, naruszy w sposób nieproporcjonalny do osiągniętych celów wspólnotową zasadę równego traktowania w zakresie dostępu wszystkich przebywających na terytorium Polski obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do uprawnień związanych ze świadczeniami rodzinnymi. Wobec powyższych uwag, pozwalam sobie zatem stwierdzić, iż poprawka 1, dotycząca skreślenia pkt 2 w ust. 2 art. 1 rządowego projektu ustawy o świadczeniach rodzinnych (druk 1555), jest niezgodna z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie pozwalam sobie poinformować, iż wobec pozostałych poprawek, będących przedmiotem przedstawionego dodatkowego sprawozdania, nie zgłaszam uwag.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Jerzy Hausner

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej

